

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ
СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ.

РІК XXXV.

Ч. 87.

Джерасі Ситі, Н. Дж., п'ятниця, 15. квітня, 1927.

VOL. XXXV.

No. 87.

Jersey City, N. J., Friday, April 15, 1927.

THREE CENTS

АМЕРИКА ВІДКИДАЄ ВСЯКУ КОНТРОЛЬ ЛІГІ НАД СВОЇМИ ЗОРУЖЕННЯМИ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК ЗАЯВЛЯЄ, ЩО П ПРОСТО ЗАВІВ ОМЕЖУВАТИ.

ВАШИНГТОН, 13. квітня. — Грф С. Гибсон, головний американський представник на розоружжя конференції Ліги Народів, висловив про американське ставище до розоружжя промову на засіданні-пріготівочій комісії розоружжя конференції.

Комісія саме тоді приготувала на черги умов щодо розмірів розоружжя, а Гибсон заявив в імені американського уряду, що Злучені Держави не признають ніякої контролю Ліги Народів над своїми зоруженнями, бо всякі обмеження зоружжя щодо Америки зайві. Американський представник порадив часам Ліги, щоб всякі обмеження приміняли вперед до своїх власних членів.

ЗАКНЧИЛИ СПІР МАРСЕЛЕ-ЗОЮ.

ПАРІЖ, 12. квітня. — Ігумен Гегі пізав до суду кореспондента парискої газети Ле Журналь за те, що назвав його прихильником Німеч, який хоче відорвати Алязію від Франції, або зробити її автономною незалежною країною.

Один із свідків приговорив до патріотизму обох і справа закінчилась тим, що противники подали собі руку, крикнувши: Хай живе Франція та відспівали разом з трибуналом, свідками і численною публікою Марселезу.

В той спосіб оминули великого процесу, який міг принести велику шкоду французькій справі в Алязії.

ГОСПОДАРКА НАКАЗНОГО ВІПТА.

Є собі біля Косова маленьке сільське Чернавіна. І гарне воно і люди там чесні, добрі громадяне, та покрано їх тим добром, що зветься наказний віпт. Цей пан комісар, Юрко Душук, господарює собі з фамільною прибічною ралою, як сам хоче. Йому і плати за нього, то ставляє до своєї кишені усякі гривні і податки. І за те, що хлопці у школі тепломір збоїв (15 а.) і за старий дах зі школи (70 а.), і за пасовисько громадське, а навіть за те, що жінка з чоловіком жити не хоче, звязав за посередництва 5 віпків кукурдузи. Вже люди ходили зі скваргом до старосты Пайонковського і він обіцяв все поворіти. І дійсно, злізав лоустрапорт Алас, та хоча знайшов все, як громадяне подали, комісар дає урядове. Тепер же і Чинадани відгрозують, і Касі та поодиноким громадянам.

ВІРІЗАВ ШЛУ СВОЮ РОДИНУ.

Володимир Денюк, мешканець фільварку Біскупиці, волковського повіту, убив 26. лютого свого 73-літнього батька і 60 літню матір, лотім свого швагря, 50-літнього Карла, а тяжко ранив брата Івана і легше сестру. Івана вивезено в тяжкому стані до шпиталю у Волковську. Убийник був відома авантюрином у цілій околиці і на передодні убийства був засуджений окружним судом на три місяці арешту за побиitte своєї матери. Його арештовано.

ВТРАТИВ НАСЛІДКОМ ЗЛОДІВСТВ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 11. квітня. — Сорюк найбільшій аскураційній компанії против злодійств і рабунку оголосили, що протягом минулого року населення міста Ню Йорку втратило 42 мільйони доларів наслідком крадіжок і злодійств.

ВИБОРНИ МЕТОДИ БОЛЬШЕВІКІВ.

Виборна комісія у Москві счеркнула із списків 8000 осіб, які не мають права голосувати до московського "совету", а це інтелігентні, підозрілі та контрреволюційні пересідчани.

НЕ ВІРІТЬ У БОГОХУЛЬСТВО.

Робітничий посол Вудсворт з Вініпегу вносить поправку кримінального закону, який богухульство малобути вичеркено зложив проступку. Нема одинач великої нації, щоб си поправка була ужалена підчас цієї сесії. Внесення Вудсворта є наслідком недавнього процесу в Онтарію, де алого чоловіка засуджено за богухульство на два місяці в'язниці.

СТРАШНИЙ ВИПАДОК.

Дуже поширена між жінками сезанний звичка лякати дітей, чи прогнати їх відірваннями полових частей. До чого може довести така погроза, які поспівачки такий випадок, що стався в одній селі фаренського повіту. Дішда мати догусидки, злишшви дома дитину — хлочица в колиці і другого 4-літнього хлопця. Забарилася. Дитина збудилася і стала плакати. Хлопчик відшомюрвав і колишав, але не помагало. А далі, за прикладом старших певно, він погрозила дитині. А коли й це не помагало, він виконав свою погрозу. Коли мати вбачилася, застала в колиці тілечко окровавлене тіло нежикого вже хлопчика.

СМЕРТЬ В ЕЛЕВАТОРІ.

22-літній помічник електрика Віліям Мулон, робив на верху 15-поверхового будинку в Брукліні, Н. Й., коли стратив рівновагу і впав з висоти 17 ступів. Упав він в шифт елеватора і розмазав голову був такий великий, що ставлений дах елеватора, який був на самій долоні проломився від удару, немов би був з паперу. Притім Мулон загинув лив робітника, що робив на даху елеватора враз з ним завалився ще один робітник, що робив в середній елеваторі. На працювання тих чотирьох робітників нема заділ, а щодо Мулона, до його найсамо смертного жон на його тілі не налізено майже ніякого закупу. Падаючи на долоню, Мулон тільки раз крикнув.

КОНТРАКТОРИ ВЕРНУЛИ ГРОШІ.

Фірма контракторів Вібола і Спілка в Шингаго згодилася збудувати для Норвестеру Університету два будинки за урмовлену суму. Скінчивши роботу, фірма звернула університетові 153,872 долари, пояснюючи, що будинки коштували їй стільки менше. В Європі не повірять, що в матеріалістичній Америці щось подібне можливе.

ЗАБОВИНО У ФРАНЦІЇ.

В селі Бейо у північно-західній Франції убито 78-літнього старця Августа Гіота. Показалося, що селяне убили старого, бо боявся його. Говорили, що він проклятий і кидав "чари". Заїрята, кажуть, обминали селян, що хлопцями, що літкусав його, дістав конвульсії. Тому те селяне напали на старого і вбили його, поки він не сковав.

ВИБІРКИ ПОЛЬСЬКИХ ПАТІВ.

Два ломічники лісничого чарторіського лісництва, п. д. Міалі і З. дні 21. лютого п. р. приїхали до села Новосілок: лущого повіта, і добре собі загавали — пили ший день, а ввечері відправляються до дому, до свогоого лісництва. Та якраз тоді в загаданому селі було весілля. Проїжджачі біля весільної хати, пани помиямали брощі і почали шіляти в хату, де було весілля. Почувся вистріл і — 25-літній жінка, пана Імерваго, друга тяжко ранила в плече. Цих паників заарештовано і вивезено до Лушаві, алеж за кавіцією вивинчено на волю. Щоб то було, який так селянин загавав ланську жінку? «Кукурдурій» наріз трактують людей парівні з собаками! Но...

КОМУНІЗМ — СЕ ДОСИТЬ СМІШНА РІЧ.

Англійський гумористичний письменник А. П. Герберт, який жарт між англійськими робітниками, каже, що комунізм, се не тільки небезпека, а зосає смішна і несла справа. На докх того заводять виникли з комуністичних пісень, у яких про тих, хто не вірять в націоналізацію засобів продукції, говориться, що вони є: злодії, насильники, капіталісти, злоїми, трутні, бездіяльні, ласкі, тирани, насильники, кровопивці, вивушувачі поту, вискисувачі, зрадники, брукіни, деспотичні, розбійники, ошуканці, грабіжники, змій і бандити. Знов про робітників кажеться у тих піснях, що вони є: раби, пелівники, крипаки, твердолобі, жертви обману, дураків, в'язні, заложники, боввані, тумани, сніг, труси, муляки і осли. Розуміється, що ніхто з англійських робітників не бере такої агітації серіозно і англійський уряд зоробив би добре, колиб ці пісні помістив у шкільних підручниках у відділі гумористичних.

ХТО МАЄ ПОВПРАВЛЯТИ КОНСТИТУЦІЮ?

Міністер справедливости Липойнт заявив в бесіді в палаті постів в Оттаві нездовічно за тим, щоб Канада сама поправляла свою конституцію, якщо буде така потреба. Липойнт сказав, що відкидає погляд, немов то права меншості (Французів) в Канаді можуть бути забезпечені тільки через піддання Канади Великій Британії. По його думці поправки конституції мають відбуватися за згодою провінцій з домінією.

ЛАВКАЮЧА РИБА З НОГАМИ.

В аттіції в Дондес, Онт., виставлено на показ дивну рибу, яку заловлено в каналі Дескардса. Заввага є на 18 чалав догта і має чотири ноги, але найкавішній її примета є та, що може гавкати, як молодий пес. Називають си рибу водним псом. Находиться її звичайно в ріці Міссісіпі, але вона дісталася до Онтарію, сею ніхто не може арозуміти.

НА ВУЛИЦЯХ ШАНГАЮ ЛЛЕТЬСЯ КРОВ ДАЛІ

ШАНГАЙ, 13. квітня. — Генерал Ченг Кай Шек побоюючись наїзду північної армії на Шангай, очиняє місто з невеликих елментів, а тим самим переводить даліше ревізі і арешт серед людей, підозрілих о зносини з комуністами. Робітничий юнія реагує проти сего при помочи генерального страйку, який обняв на протязі двох днів 100,000 робітників. Напруження між-військовими і робітниками зростає. Приходять раз-у-раз до кровавих вуличних сутичок. В останній день згинуло на вуличних міста в боях з військом яких 100 робітників, а 250 було ранених. Серед взаїмних стрілянини впадо багато стріль в чужинському дільничо, виключною там сильну паниху.

Генеральний страйк поширюється і готов обхитити завтра часосини так, що місто остане без всяких інформацій.

РОЗРІВ В НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ РЯДАХ.

ШАНГАЙ, 13. квітня. — Завтра відбудуться наради правого крила і центра націоналістичної партії. Народи будуть ається в місті Нанкінг. На тих нарадах буде вирішений остаточний поділ націоналістичної партії на дві групи — комуністичну в Ганков і націоналістичну і помірковану в Нанкінг. На наради прибуває генерал Ченг Кай Шек. Тут буде обраний новий уряд. Кажуть, деякі, що тут прийде може до злуки націоналістичної армії з японцями.

БРИТАНІЯ ЗА ОБМЕЖЕННЯМ ВОЄННОЇ ФЛОТИ.

ЛОНДОН, 13. квітня. — На розпорядній конференції, яка має відбутися на пропозицію през. Куліджа дня 21. червня в Женеві, предложити британській уряд проект не тільки обмеження дальнього зброяння на морі, але заявляється за зменшення обему кружельки до 7,500 або 8,500 тон, а рійнож і обмеження брувином субмарин. В той спосіб Британія поставити справу ширше як вашиingtonський уряд, який є за задержанням дотеперішного стану послання, а тільки проти дальшого збільшення флоту. Британський проект облегчить значно кошта брувином кораблів, а тим самим облегчить державний бюджет та звязані з ним податкові тягари.

ВАТИКАН ЗАНУЛЮЄ ПОДРУЖЕ МАРКОНЬОГО.

РИМ, 13. квітня. — Ватиканський трибунал буде розбирати в найбільшій сам справу унаваження шлюбів, зазначеного в 1905 році між італійським аніцианіном безаретного телеграфу Марконі а Беатриче Оберн. З того суружа має Марконі троє дітей. З жіночю розвізав, а жінка знов старалася о унаваження подружжя через те, що вони обоє погодилися перед шлюбом, що можуть розійтись, як тільки завоюють. А не після нашої католицької церкви не дозволене, бо суруже нерозлучне.

ЯПОНИЯ КАЖЕ, ЩО ВОНА НЕ МОБІЛІЗУЄТЬСЯ.

ТОКИО, 13. квітня. — Кореспонденти європейських газетують з Європи запитами, чи Японія часами не мобілізується з огляду на те, що вона висилає великі військові сили до Китаю та скріплює Порт Артур, висилаючи тамтуди ескадру китайських воєнних кораблів. В урядових японських кругах заперечують мобілізацію, а тільки поділяють, що висилає до Манчжурії не є ніяким воєнним кроком. Японія висладе сего року вправді більше війська, як звичайно і скорше, як не робила нішими роками, але це тільки для охорони манчжурської залізничної та своїх інтересів, які терплять через революцію в Китаю. В той спосіб вправдує рійнож уряд висилку збільшеної сили до Тейнсини.

Всех там ті нагаї переміни та пересування військ вказують, що Японія має якусь особливу акцію в Японії.

ЧЕН БУДЕ ВІДПОВІДАТИ КОЖДІЙ ДЕРЖАВІ СОБІСНІ.

ШАНГАЙ, 13. квітня. — Кантонський міністер загартують справ Чен не дасть спільної відповіді всім питанням великих держав, які виступають спільну ноту в справі розоружжя в Нанкінг, домагаючись відшкодування, перепроси і забезпечення. Нота, якою відповість Чен Японії, буде дуже поблагливий і скланою до всяких уступств. В подібний спосіб відповість Чен рійнож Франції і Італії, але зате шлоком инший тон прибере відповіди, звернена проти Англії і Америки. Особливо Англії Чен не пощадила, а скіне всю вини на її поступальне. Згледом Америки задержити дешо лагіднийший тон.

В той спосіб хоче Чен поріжнити держави між собою і припинити їх спільну акцію.

ЖІНКИ ДІСТАНУТЬ РАВНО ГОЛОСОВАННЯ ВЖЕ ЦЕЙ ОСЕНИ.

ЛОНДОН, 13. квітня. — Прем'єр Боллвин заявив, що нове право голосування для жінок, що признає їм право голосування з 21 роком життя, вийде в життя вже цієї осені. Лейдн Естор забравши голос по тій заяві піднесла, що не тільки вийде на добро державі, бо обхитить парламент та політичне життя.

ПАШПОРТОВИ ТРУДНОЩІ ДОБРИ, АЛЕ ДЛЯ ВОКОВ.

ЛІСБОНА, Португалія. — На пограничній Португалії і Іспанії поновили, які нападують на людей, злодубу, а то і селя і навають велику шкоду. Люде не годні обворотитися, бо коли тільки поновити за воками, надходять на границю, якої без пашпарту переступити не можуть. Затє воки, не заважаючи на пашпартові труднощі, відтискує з добиченою на другу сторону і спокійно споживають жертву.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

в теперішній цер-

дівляшки.
Швидко все було готове.
— Чи хочете, щоби вам це
не зачистило? — спитала „котя-
ча“ господарка.

Я заплапла і пішов. В одній
ручі ніс я полуднісок з печене-
ю, а другій пляшечку з леще-
ном.

Бетховен жив на першому
поверсі вказаного мені дому.
Замок перших дверей так по-
гано засадував, що їх не ва-
жко було відкрити, потрутивши
легко кінець уєривка. В перед-
покої стояв стіл. У своїй за-
селеній катці виспівував вєсело
зубілок, а на старому фотезі
розложився домовито прекрас-
ний кіт, з очима, зверненими
вперто на порожній стіл. Увій-
шла господарка Бетховена. Во-
на не більше була задивна
моєю присутністю, як зубілок,
або кіт. Вона впустила мене до
свогого пана, не сказавши до
мене ні одного слова.

Бетховен сидів біля вікна,
приглаждаючи куличкові гозди-
ки, якби він сам посадив.
Цей-кущик не був впрочіс-
одинокий на вікні. Впрічс ро-
слинок різного роду підмама-
ли.

Рівночасно він сів при раді
і почав грати одні з ром-
понованих ним, симфоній. О
важко! Інструмент був жахи-
во розстроєний. Бетховен вад-
рував клавійні, як це тільки гу-
кати, потрутивши. Ні, ніколи
було проразаєний зугки не роз-
ривали, моїх вуш. Для нього
самого, що почувався са-
дильним, знайшовшим слухача,
гра була щастям. Він розбу-
гується, у натхненні, почав
тремтіти, усміхався і пла-
кав рівночасно. Вивішав з
себе. А я сидів з опу-
щеною головою. Я був би
найрадше заткан собі вуха.
Ні, найрадше я був би втік! Я
мусів вислухати таке страшне

*) Мотіон — англійський поет, що
був осліп.

Я К ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО
ПРОДАТИ дім, ділянку або
землю, чи хочете переїздити гроши
до чужої країни, чи хочете
визнайти купувача, продавця чи
прому узяти до себе WALTER
STETSON & CO., Inc., Business A-
estate Broker, 4329 Carmarthen
Philadelphia, Pa.

БАНКІТИР УМЕ
конекти в класичному
на три ряди

Виступає в кінці жуні 14
Ціна \$5.00 net. in.

Викомлекати секти до кін-
ці „Саводка“

JOYCE
in Grand Hotel, during 1914

